

Vene keele riigieksamist 2009

Vene keele riigieksami eesmärgid on:

- 1) hinnata põhikooli ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas määratletud õpitulemuste saavutatust gümnaasiumiastme lõpus;
- 2) anda koolile ning õpetajatele võimalus hinnata oma õpilaste õpitulemusi üleriigilisel taustal;
- 3) suunata gümnaasiumi riigieksamite sisu ja vormi kaudu õppeprotsessi;
- 4) siduda järjestikuseid haridusastmeid ja -tasemeid;
- 5) anda välishindamise tulemuste põhjal tagasisidet kõigile asjast huvitatud osapooltele ning võimaldada kavandada ja teha muudatusi riiklikus õppekavas, õppekirjanduses, õpetajate täienduskoolituses, võimaldada suunata vastavat arendustööd.

Võõrkeele riigieksam hindab Euroopa Nõukogu keeleoskustaseme B2-ligilähedasel tasemel vastava võõrkeele alaseid pädevusi nelja osaoskuse (kirjutamine, kuulamine, lugemine ja rääkimine) ning keelepädevuse (sõnavara-, grammatika-, semantika-, ortograafiapädevus) mõõtmise kaudu.

Tabel 1. 2009. aasta vene keele riigieksami osad

	ülesannete arv	üksikküsimuste arv	maksimaalne punktisumma	aeg (min)
kirjutamine	2		20 (8+12)	90
kuulamine	3	$10 + 10 + 12 = 32$	20	35
lugemine	4	$10 + 10 + 10 + 10 = 40$	20	50
keelestruktuur	3	$10 + 10 + 10 + 10 = 40$	20	40
rääkimine		2	20	15

Objektiivselt hinnatavad lugemis- ja keelestruktuuri osad kokku koosnesid 112 üksikküsimusest, kuulumisosas oli 32 üksikküsimust, neist igaühe kaal oli 0,625 palli. Ülejäänud osade iga õigesti lahendatud küsimuse eest sai õpilane 0,5 punkti.

Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse hindamiseks kasutati vastavaid hindamisskaalasid.

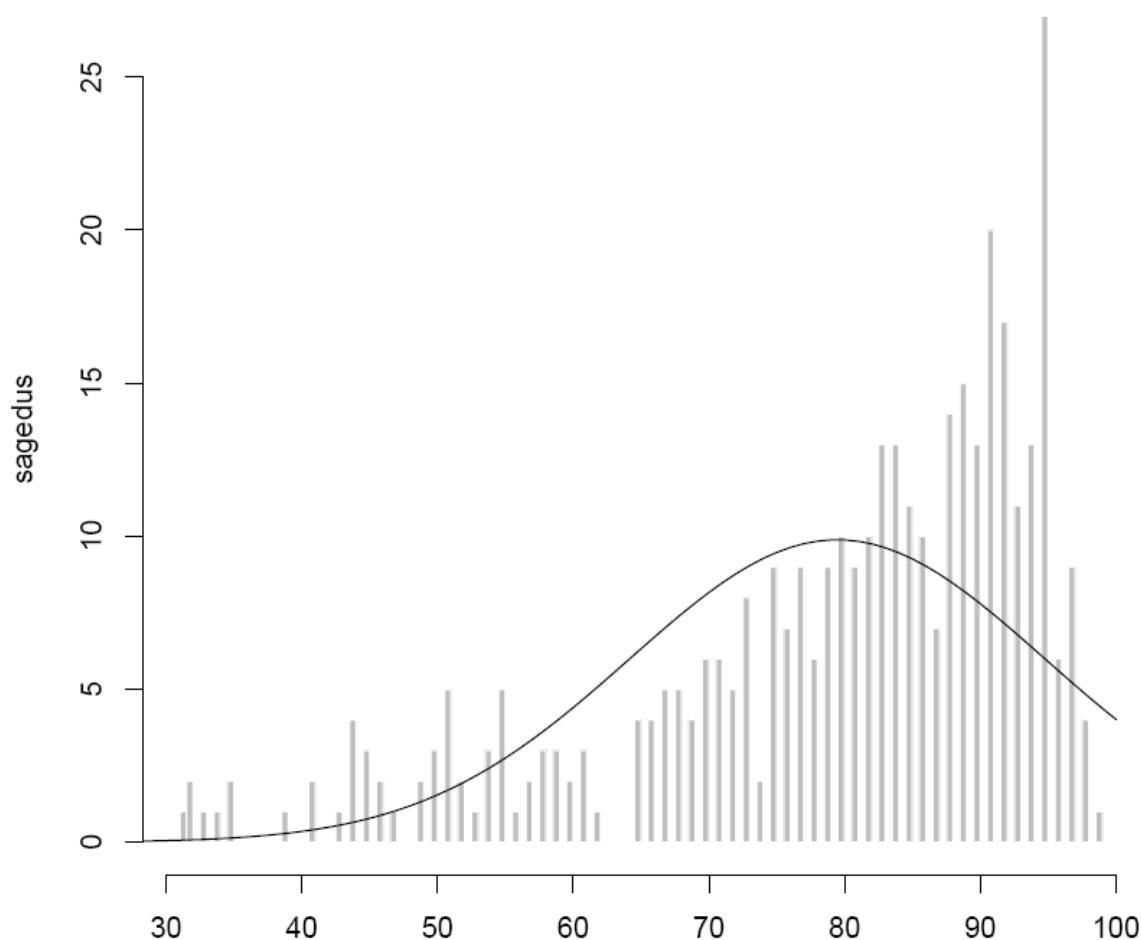
Tabel 2. Vene keele riigieksamil osalenute arv ja eksami terviktöö tulemused 2006–2009

	2006	2007	2008	2009
eksaminandide arv	482	461	431	379
maksimaalne tulemus	100	99	97	99
minimaalne tulemus	20	22	12	31
keskmine tulemus	80,74	75,22	74,03	79,46

2009. aasta vene keele riigieksamil osales 387 eksaminandi (124st koolist), neist põhieksamil 379 ning lisaeksamil 8 eksaminandi. Valimis oli ühe eksamisooritajaga koole 42 ehk ligikaudu 34%, kahe või kolme eksamisooritajaga 51 ehk 41% ning seitsme ja enama eksamisooritajaga 11 ehk 9%. Analüüsi aluseks on võetud eksaminandide põhieksami tulemused.

Tulemuste jaotus

Valimi maht: 379 , keskmine: 79.5 , st.hälve: 15.3

Joonis 1. 2009. aasta vene keele riigieksami tulemuste jaotus

Vene keele riigieksami kõrgeim tulemus oli 99%, madalaim 31%, standardhälve oli 15,3. Jooniselt 1 on näha, et valimi tulemuste jaotus on tugeva kaldega paremale ehk negatiivselt asümmeetriline, st kõrgemaid tulemusi on rohkem kui madalaid.

Vene keele eksami üldine keskmine tulemus oli 79,46%, mis oli 2008. aastaga (74,03) võrreldes natuke kõrgem. Kõige kõrgema keskmise tulemuseni küündisid Läänemaa ja Ida-Virumaa lõpetajad (üldised keskmised tulemused 85,50 ja 84,81), kuid ka teiste maakondade lõpetajate tulemused olid kõrged, jäädes vahemikku 67,50–80,90.

Tabel 3. Tulemused asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standard-hälve
maakonnakeskus	42	11,08	81,21	81,21	47	85	96	12,94
suurlinn	134	35,36	85,97	85,97	35	90	98	10,78
teeninduspiirkonnata koolid	124	32,72	74,95	74,95	32	80	99	17,66

valla- ja väikelinnakoolid	79	20,84	74,57	74,57	31	77	97	15,01
kokku	379	100,00	79,46	79,46	31	84	99	15,30

Tabel 4. Tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium	360	94,99	79,78	79,78	31	84	99	15,30
kutseõppeasutus	18	4,75	74,22	74,22	44	78	92	14,36
virtuaalkool	1	0,26	59,00	59,00	59	59	59	
kokku	379	100,00	79,46	79,46	31	84	99	15,30

Tabel 5. Tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
M	109	28,76	81,03	81,03	34	85	99	14,05
N	270	71,24	78,83	78,83	31	83	98	15,76
kokku	379	100,00	79,46	79,46	31	84	99	15,30

Analüüsid eksaminandide tulemusi asukoha ja koolitüübi järgi, näeme, et kõige kõrgema keskmise tulemuse said suurlinna koolide lõpetajad (85,97), veidi madalamad olid maakonnakeskuste koolide õppurite tulemused (81,21), peaaegu võrdsel tasemel olid teeninduspiirkonnata koolide (74,95) ning valla- ja väikelinnakoolide (74,57) õpilased. Kutseõppeasutuste õpilaste keskmine tulemus (74,22) osutus umbes kuue protsendi võrra madalamaks võrreldes gümnaasiumi õppurite tulemusega (79,78). Meessoost eksaminandide üldine keskmine tulemus oli ligilähedane naissoost eksaminandide tulemusele (81,03% ja 78,83%).

Tabel 6. Keskmised osatulemused protsentides 2006–2009

aasta	valimi suurus	kirjutamine	kuulamine	lugemine	keelestruktuur	rääkimine
2006	482	74,75%	83,90%	83,75%	65,5%	95,45%
2007	461	65,61%	70,69%	76,70%	66,81	95,86%
2008	431	60,93%	70,50%	74,36%	68,25%	95,75%
2009	379	70,34%	72,30%	86,39%	71,54%	96,56%

Osatulemuste analüüs aastate lõikes näitab, et eksami viie osa tulemused varieeruvad. 2009. aasta eksami rääkimisosa tulemus oli tavapäraselt kõrge (96,56), üsna kõrgeks osutus ka lugemisosa tulemus (86,39), kirjutamis-, kuulamis- ja struktuuriosa tulemused (70,34; 72,30; 71,54) olid ligilähedased. Valimi meeste ja naiste osatulemustes märkimisväärsed erinevusi ei ole (vt tabel 7).

Tabel 7. 2009. aasta vene keele riigieksami keskmised osatulemused soo järgi

	kirjutamine	kuulamine	lugemine	keelestruktuur	rääkimine
mehed	71%	73,31%	88,10%	75,85%	97,52%
naised	74,5%	71,90%	85,69%	69,81%	96,17%

Kirjutamisosa esimese ülesande puhul hinnati sisu vastavust ülesande püstitusele, kirja kirjutamise reeglitest kinnipidamist ja keelekasutust. Teises ülesandes hinnati sisu vastavust teemale, ülesehitust, sõnavara ulatust ja tema sobivust kontekstiga, keelestruktuuri mitmekesisust ning õigekeelsust (vt hindamisjuhendit Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse kodulehelt www.ekk.edu.ee).

Tabel 8. Kirjutamisosa tulemused asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
maakonnakeskus	42	11,08	15,44	77,20	4	16	20	4,07
suurlinn	134	35,36	16,07	80,37	2	18	20	4,06
teeninduspiirkonnata koolid	124	32,72	12,34	61,71	0	13	20	5,65
valla- ja väikelinnakoolid	79	20,84	12,65	63,23	2	12	20	4,63
kokku	379	100,00	14,07	70,34	0	15	20	5,04

Tabel 9. Kirjutamisosa tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium	360	94,99	14,20	70,99	0	15	20	5,04
kutseõppeasutus	18	4,75	11,86	59,31	5	12	19	4,63
virtuaalkool	1	0,26	7,50	37,50	8	8	8	
kokku	379	100,00	14,07	70,34	0	15	20	5,04

Tabel 10. Kirjutamisosa tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	max	standardhälve
M	109	28,76	14,02	71,00	1	15	20	5,08
N	270	71,24	14,09	74,50	0	15	20	5,04
kokku	379	100,00	14,07	70,34	0	15	20	5,04

Kirjutamisosa keskmine tulemus oli 2009. aastal 70,34%. Keskmiste tulemuste võrdlus näitab, et suurlinnade koolide õppurid näitasid kõrgeimat tulemust (80,37), veidi madalamaks osutus maakonnakeskuste koolide keskmine tulemus (77,20).

Tabeli 6 statistilised andmed näitavad, et kirjutamisosa ülesanded osutusid gümnaasiumide õpilastele sama raskeks kui 2008. aastal, samas kutseasutuste õppurid näitasid paremat keskmist sooritust võrreldes 2008. aastaga (keskmised vastavalt 59,3 ja 39,26). Gümnaasiumi õppurite keskmiste tulemuste erinevus teiste koolitüüpide õppurite tulemustest on statistiliselt oluline.

2009. aasta riigieksamit sooritanud meeseksaminandide keskmised tulemused peaaegu ei erinenud naiste vastavatest tulemustest (vt tabel 10). Statistiliselt ei ole erinevus oluline.

Tabel 11. 2009. aasta vene keele riigieksami kirjutamisosa 1. ülesande statistika

	1. aspekt	2. aspekt
võimalik (maks) punktide arv	4	4
keskmine tulemus	3,34	2,28
keskmine sooritus %	83,51	56,93

Tabel 12. 2009. aasta vene keele riigieksami kirjutamisosa 2. ülesande statistika

	1. aspekt	2. aspekt	3. aspekt	4. aspekt
võimalik (maks) punktide arv	3	3	3	3
keskmine tulemus	2,29	2,28	2,36	1,53
keskmine sooritus %	76,25	75,90	78,58	50,97

Statistilised andmed, mis kajastavad kirjutamisosa ülesannete erinevaid aspekte, näitavad, et eksaminandidele osutus keerukaimaks õigekiri ja grammatiliselt korrektsete vormide kasutamine. Neid aspekte iseloomustavad näitajad on madalaimad (vt tabelid 11–12).

Tabel 13. Kuulamisosa tulemused asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
maakonnakeskus	42	11,08	14,38	71,88	6	15	19	2,76
suurlinn	134	35,36	15,50	77,50	7	16	19	2,27
teeninduspiirkonnata koolid	124	32,72	13,64	68,20	5	14	19	3,21
valla- ja väikelinnakoolid	79	20,84	14,03	70,17	8	14	19	2,49
kokku	379	100,00	14,46	72,30	5	15	19	2,81

Tabel 14. Kuulamisosa tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium	360	94,99	14,52	72,60	5	15	19	2,80
kutseõppeasutus	18	4,75	13,30	66,49	9	13	18	2,96
virtuaalkool	1	0,26	13,75	68,75	14	14	14	
kokku	379	100,00	14,46	72,30	5	15	19	2,81

Tabel 15. Kuulamisosa tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
M	109	28,76	14,66	73,31	6	15	19	2,70
N	270	71,24	14,38	71,90	5	15	19	2,86
kokku	379	100,00	14,46	72,30	5	15	19	2,81

Kuulamisosa keskmine tulemus oli 2009. aastal 72,30%, mis näitab, et ülesanded olid valimile paraja raskusastmega. Kuulamise kõrgeima keskmise tulemuse saavutasid suurlinna koolide õppurid (77,50), maakonnakeskuste ning valla- ja väikelinna koolide lõpetajate

keskmised tulemused osutusid ligilähedasteks. Keskmiste tulemuste võrdlus kooli tüübi alusel näitab, et 2009. aasta kuulamisosa osutus raskemaks kutseõppeasutuste õppuritele. Mees- ja naiseksaminandide tulemused olid üsna sarnased (73,31 ja 71,90) ja nende tulemuste erinevus ei ole statistiliselt oluline.

Nelja viimase aasta kuulamisosa tulemuste võrdlus näitab, et kolme viimase aasta tulemused on ligilähedased (vt tabel 6).

Tabel 16. Lugemisosa tulemused asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
maakonnakeskus	42	11,08	17,31	86,55	6	18	20	2,84
suurlinn	134	35,36	18,41	92,03	8	19	20	1,85
teeninduspiirkonnata koolid	124	32,72	16,44	82,18	3	18	20	3,83
valla- ja väikelinnakoolid	79	20,84	16,66	83,32	5	18	20	3,37
kokku	379	100,00	17,28	86,39	3	18	20	3,16

Tabel 17. Lugemisosa tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium	360	94,99	17,34	86,72	3	18	20	3,11
kutseõppeasutus	18	4,75	16,25	81,25	6	18	20	3,75
virtuaalkool	1	0,26	11,50	57,50	12	12	12	
kokku	379	100,00	17,28	86,39	3	18	20	3,16

Tabel 18. Lugemisosa tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
M	109	28,76	17,62	88,10	4	18	20	2,78
N	270	71,24	17,14	85,69	3	18	20	3,29
kokku	379	100,00	17,28	86,39	3	18	20	3,16

Valimi keskmine tulemus lugemises oli 86,39%, mis on ligikaudu 10% võrra kõrgem 2008. aasta üldisest keskmisest. Lugemise kõrgeima keskmise tulemuse saavutasid suurlinna koolide õppurid (92,03). Keskmiste tulemuste võrdlus kooli tüübi alusel näitab, et 2009. aasta lugemisosa osutus kergeks nii gümnaasiumide kui ka kutseõppeasutuste õppuritele. (vt tabel 17). Meeste ja naiste tulemused peaaegu ei erinenud (88,10 ja 85,69), nende keskmiste erinevus ei ole statistiliselt oluline.

Tabel 19. Keelestruktuuri osa tulemused asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
maakonnakeskus	42	11,08	14,61	73,04	2	16	19	4,22
suurlinn	134	35,36	16,31	81,57	6	18	20	3,32

teeninduspiirkonnata koolid	124	32,72	13,22	66,09	2	15	20	5,36
valla- ja väikelinnakoolid	79	20,84	12,46	62,31	2	14	20	4,54
kokku	379	100,00	14,31	71,54	2	16	20	4,68

Tabel 20. Keelestruktuuri osa tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium	360	94,99	14,39	71,96	2	16	20	4,68
kutseõppeasutus	18	4,75	13,08	65,42	4	14	18	4,34
virtuaalkool	1	0,26	6,50	32,50	6	6	6	
kokku	379	100,00	14,31	71,54	2	16	20	4,68

Tabel 21. Keelestruktuuri osa tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
M	109	28,76	15,17	75,85	2	16	20	4,13
N	270	71,24	13,96	69,81	2	15	20	4,85
kokku	379	100,00	14,31	71,54	2	16	20	4,68

Keelestruktuuri osa keskmine tulemus oli 71,54%. Kõrgeima tulemuse saavutasid suurlinna koolide lõpetajad (81,57). Keskliste tulemuste võrdlus kooli tüübi alusel näitab, et 2009. aasta keelestruktuuri osa oli jõukohane nii gümnaasistidele kui ka kutseõppeasutuste õppuritele (vt tabel 20). Meeste keskmine tulemus osutus ligikaudu 6% võrra naiste omast kõrgemaks (vt tabel 21).

Tabel 22. Suulise osa tulemused asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
maakonnakeskus	42	11,08	19,45	97,25	13	20	20	1,40
suurlinn	134	35,36	19,64	98,20	0	20	20	1,83
teeninduspiirkonnata koolid	124	32,72	19,24	96,20	12	20	20	1,61
valla- ja väikelinnakoolid	79	20,84	18,78	93,90	8	20	20	2,43
kokku	379	100,00	19,31	96,56	0	20	20	1,88

Tabel 23. Suulise osa tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium	360	94,99	19,29	96,44	0	20	20	1,92
kutseõppeasutus	18	4,75	19,72	98,61	18	20	20	0,67
virtuaalkool	1	0,26	20,00	100,00	20	20	20	
kokku	379	100,00	19,31	96,56	0	20	20	1,88

Tabel 24. Suulise osa tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standard- hälve
M	109	28,76	19,50	97,52	0	20	20	2,09
N	270	71,24	19,23	96,17	8	20	20	1,79
kokku	379	100,00	19,31	96,56	0	20	20	1,88

Valimi keskmine rääkimisosa tulemus on tavapäraselt väga kõrge – 96,56%. Analüüsides eksamitulemusi asukoha ja kooli tüübi järgi, näeme, et suulise osa tulemused on ligilähedased. Meeste ja naiste tulemustes erilisi kõikumisi ei ole (vt tabel 24).

Vene keele riigieksami kõrgete tulemuste põhjus peitub selles, et vene keel võõrkeelena on valikeksam ja üldjuhul valivad seda õpilased, kes on oma vene keele oskuses kindlad. Ligi 60% valimist moodustasid eksaminandid, kelle tulemus jäi vahemikku 81–100 punkti (2008. a 43,62%) ning 27% need, kelle tulemus jäi vahemikku 61–81.

Mare Kasuri

Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus

Peaspetsialist (vene keel võõrkeelena)